EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2022/1798

av den 4 maj 2022

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust) för budgetåret 2020

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust) för budgetåret 2020,

— med beaktande av artikel 100 i och bilaga V till arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0102/2022), och av följande skäl:

A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen ([1]) för Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust) (byrån) uppgick den slutliga budgeten för budgetåret 2020 till 41 700 000 EUR, vilket innebär en ökning med 7,05 % jämfört med 2019. Byråns budget kommer nästan uteslutande från unionsbudgeten.

B. Revisionsrätten fastställer i sin rapport om årsredovisningen för byrån för budgetåret 2020 (revisionsrättens rapport) att man har uppnått en rimlig säkerhet om att byråns räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att insatserna för uppföljning av budgeten under budgetåret 2020 resulterade i ett budgetgenomförande på 99,99 %, vilket är en ökning med 0,11 % jämfört med 2019. Parlamentet noterar att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena var 58,07 %, vilket är en minskning med 5,54 % jämfört med 2019.

Verksamhetsresultat

2. Europaparlamentet betonar den viktiga roll som byrån spelar för att stödja och samordna de nationella rättsliga myndigheternas arbete med att utreda och lagföra allvarlig organiserad gränsöverskridande brottslighet.

3. Europaparlamentet framhåller den ständiga ökningen av det totala antal ärenden som får stöd av byrån under de senaste fem åren och betonar den senaste trenden att ärenden som hänskjuts till byrån blir alltmer komplexa och kräver stöd under längre tidsperioder.

4. Europaparlamentet välkomnar att byrån har inrättat en fokusgrupp av åklagare och utredningsdomare i kampen mot människosmuggling, som sammanför specialister på området och alla aktörer i den säkerhetsmässiga och straffrättsliga kedjan för att ytterligare stärka kampen mot smuggling av migranter.

5. Europaparlamentet välkomnar det fortsatta operativa samarbetet med Frontex. Parlamentet uttrycker sin tillfredsställelse över förhandlingarna om ett samarbetsavtal som styr de framtida förbindelserna mellan Frontex och byrån.

6. Europaparlamentet välkomnar samarbetet mellan Eurojust och eu-LISA i samband med förordning (EU) 2019/816 ([2]).

([1]) EUT C 179, 10.5.2021, s. 1.

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/816 av den 17 april 2019 om inrättande av ett centraliserat system för identifiering av medlemsstater som innehar uppgifter om fällande domar mot tredjelandsmedborgare och statslösa personer (Ecris-TCN) för att komplettera det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister och om ändring av förordning (EU) 2018/1726 (EUT L 135, 22.5.2019, s. 1).

7. Europaparlamentet noterar att byrån använder centrala resultatindikatorer för att bedöma mervärdet av sin verksamhet och förbättra sin budgetförvaltning, såsom antalet rapporter/analyser som direkt stöder ärenden, antalet ärenden som hänskjutits från medlemsstaterna och antagandet av lämpliga samarbetsavtal med Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) i operativa frågor. Parlamentet noterar att byrån fastställde 50 centrala resultatindikatorer i sin årliga arbetsplan för 2020, viket är en minskning med 44 % jämfört med den årliga arbetsplanen för 2019. Parlamentet noterar att byrån, med undantag för de centrala resultatindikatorer som påverkats av covid-19-pandemin, uppnådde målen för 22 av 30 centrala resultatindikatorer (73 % jämfört med 71 % 2019).

8. Europaparlamentet noterar att byråns stöd till medlemsstaterna, Norge och Island, i samarbete med rådet och det europeiska rättsliga nätverket, har spelat en viktig roll för att sammanställa och sprida information om praktiska och rättsliga frågor till följd av covid-19-pandemin. Parlamentet noterar att byrån i april 2020 offentliggjorde riktlinjer för operativt stöd under covid-19-pandemin som omfattar de beredskapsåtgärder för verksamheten som vidtagits för att säkerställa kontinuerligt operativt stöd till de nationella enheterna och de nationella myndigheterna.

9. Europaparlamentet noterar att byrån fortsatte att stärka det operativa samarbetet och öka antalet ärenden som hänsköts från sambandsåklagarna, vilket resulterade i 291 nya ärenden under 2020, motsvarande en ökning med 17 % jämfört med 2019. Parlamentet uppskattar att byrån stärkt det operativa samarbetet med sina partner och tredjeländer genom att utse sambandsåklagare från Serbien, Georgien och Albanien, och genom en ökning med 4 % av antalet gemensamma ärenden. Parlamentet noterar med uppskattning att nätverket av byråns kontaktpunkter ökade till 55 länder med deltagande av Uzbekistan, Sri Lanka, Mexiko och Kosovo. Parlamentet gläder sig över att byrån har intensifierat det straffrättsliga samarbetet mellan unionen och dess sydliga partnerländer (Algeriet, Egypten, Israel, Jordanien, Libanon, Marocko, Palestina och Tunisien) genom att stå värd för den nya fasen av Euromeds program för rättsliga frågor.

10. Europaparlamentet noterar att under 2020 vände sig åklagare från hela unionen och från tredjeländer till byrån för bistånd i 8 799 gränsöverskridande brottsutredningar, vilket är en ökning med 13 % jämfört med 2019, och att 4 200 var nya ärenden som inleddes under 2020, varav 164 var kopplade till covid-19-pandemin. Parlamentet välkomnar att byrån tillhandahöll rättsligt, finansiellt och operativt stöd till 268 gemensamma utredningsgrupper under 2020 och underlättade verkställandet av 1 284 europeiska arresteringsorder.

11. Europaparlamentet betonar att byrån deltog aktivt i möten i ständiga kommittén för operativt samarbete i frågor som rör den inre säkerheten och relaterad verksamhet, och utökade sina resultat inom prioriterade brottsområden. Parlamentet gläder sig över att byrån förbättrade sitt strategiska samarbete med partner på området med frihet, säkerhet och rättvisa tack vare ett starkt samarbete med byråerna för rättsliga och inrikes frågor (RIF) genom att leda RIF-byråernas nätverk och fortsätta att utforska synergier med rättsliga nätverk.

12. Europaparlamentet välkomnar det nära samarbetet med EU-partner och internationella partner, däribland kommissionen och Olaf och andra RIF-byråer. Parlamentet framhåller framstegen i samarbetet mellan byrån och Eppo och välkomnar förhandlingarna om samarbetsavtalet som ska styra deras framtida förbindelser. Parlamentet välkomnar byråns deltagande i EU:s plattform för brottsoffers rättigheter.

Personalpolitik

13. Europaparlamentet noterar att 99 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2020 och att 204 av de 207 tjänster för tillfälligt anställda som får tillsättas enligt unionsbudgeten hade tillsatts (antalet tillåtna tjänster 2019 var 208). Parlamentet noterar att 16,2 kontraktsanställda (jämfört med 16 tillåtna tjänster 2020) och 16,5 utstationerade nationella experter av 21 heltidsekvivalenter dessutom arbetade för byrån 2020.

14. Europaparlamentet betonar vikten av att byrån har tillräckliga mänskliga och ekonomiska resurser till sitt förfogande, inte minst med tanke på den ökade verksamheten.

15. Europaparlamentet välkomnar den jämna könsfördelning som uppnåtts inom byrån för 2020 med 5 män och 5 kvinnor på högre chefs- och mellanchefsnivå, och noterar med oro den bristande könsfördelningen med 17 män (65,4 %) och 9 kvinnor (34,6 %) i byråns styrelse, samt att personalen totalt består av 71 män (32 %) och 152 kvinnor (68 %). Parlamentet uppmanar byrån att i framtiden säkerställa en jämn könsfördelning bland personalen. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att beakta vikten av att säkerställa en jämn könsfördelning när de nominerar sina ledamöter till byråns styrelse.

16. Europaparlamentet noterar med uppskattning byråns befintliga åtgärder och pågående ansträngningar för att förebygga trakasserier. Parlamentet gläder sig över att byrån under 2020 erbjöd all personal fortbildning om psykologiska och sexuella trakasserier och att ytterligare utbildning om konflikthantering och konfliktlösning gavs till konfidentiella rådgivare och chefer.

17. Europaparlamentet noterar att byrån under 2019 först rapporterade att den hade två pågående ärenden med påstådda trakasserier inom byrån. Parlamentet noterar att byrån korrigerade denna siffra, eftersom ett av dessa två ärenden härrörde från 2018 då en anställd lämnade in en begäran om bistånd med påstående om trakasserier av en chef, vilket ledde till en administrativ utredning som visade att påståendet var ogrundat. Utredningen avslutades i mars 2019. Parlamentet noterar att de anställda som var inblandade i ärendet placerades i olika organisatoriska enheter och att inga ytterligare åtgärder vidtogs, att beslutet att avsluta utredningen inte bestreds och att ärendet avslutades i november 2020. Parlamentet noterar att det andra ärendet inleddes 2019 och gällde en annan chef, att ärendet avslutades i november 2020 utan att några ytterligare åtgärder krävdes och att den klagande överklagade beslutet att avsluta ärendet i februari 2021.

18. Europaparlamentet noterar att byrån rekryterade 16 tillfälligt anställda och kontraktsanställda under 2020 genom externa rekryteringsförfaranden. Parlamentet noterar att två utnämningar har gjorts för att kompensera effekterna av deltidsarbete som i genomsnitt uppgick till 3,9 heltidsekvivalenter under året, i enlighet med artikel 38.2 i delegerade förordning (EU) 2019/715 ([3]). Parlamentet uppskattar att byrån utnyttjar denna möjlighet att bevilja deltidsarbete för sin personal.

Upphandling

19. Europaparlamentet noterar att det enligt revisionsrättens rapport upptäcktes ett antal brister i byråns granskade förfaranden för offentlig upphandling. Parlamentet noterar att revisionsrätten i ett fall, där byrån tecknade ett ramavtal med en enda ekonomisk aktör, drog slutsatsen att användningen av denna typ av ramavtal inte var lämplig för den typ av tjänster som efterfrågades (fordonsleasing), eftersom det ofta förekommer prisfluktuationer på den berörda marknaden. Parlamentet noterar revisionsrättens iakttagelse att byrån borde ha använt ett ramavtal med förnyad konkurrensutsättning för att vara säker på att erhålla de efterfrågade tjänsterna till ett så bra pris som möjligt. Parlamentet noterar byråns svar på denna iakttagelse och dess åtagande att utarbeta mer gedigen förhandsdokumentation i syfte att klargöra varför ett visst upphandlingsförfarande har följts. Parlamentet uppmanar byrån att öka sina ansträngningar för att ta itu med sådana brister i framtiden.

20. Europaparlamentet noterar att byrån enligt revisionsrättens rapport i ett annat fall undertecknade ett specifikt kontrakt där priserna avvek från de prislistor som bifogats det ursprungliga ramavtalet för digital kriminalteknik och incidenthantering. Parlamentet noterar att byrån godkände fakturan och betalade entreprenören utan att notera skillnaden i timpriset och att detta visade att man inte hade kontrollerat om det specifika kontraktet och det fakturerade beloppet motsvarade de faktiska villkoren i servicenivåavtalet. Parlamentet noterar att revisionsrätten anser att det överskjutande belopp som betalats ut (3 600 EUR) därför är oriktigt Parlamentet uppmanar byrån att reda ut denna brist i kontrollen och utesluta att det finns systemproblem i dess betalningsförfaranden samt att informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om resultaten av utvärderingen och de åtgärder som vidtagits.

21. Europaparlamentet noterar när det gäller upphandlingsförfaranden att det under 2020 tecknades 31 kontrakt till ett totalt värde av 8 265 812 EUR. Parlamentet noterar vidare att byrån har för avsikt att ta med grön upphandling i alla sina upphandlingsförfaranden.

([3]) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/715 av den 18 december 2018 med rambudgetförordning för de organ som inrättats enligt EUF-fördraget och Euratomfördraget och som avses i artikel 70 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 (EUT L 122, 10.5.2019, s. 1).

22. Europaparlamentet välkomnar att byrån har slutfört revisionsrättens iakttagelse från 2018 om användningen av ett förhandlat upphandlingsförfarande som inte anses vara motiverat.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

23. Europaparlamentet noterar byråns befintliga åtgärder och pågående insatser för att säkerställa transparens samt förebygga och hantera intressekonflikter. Parlamentet noterar att styrelsen antog beslut 2020-07 av den 15 juni 2020 om den uppdaterade strategin för bedrägeribekämpning som understryker behovet av att öka medvetenheten om byråns interna regler om etik och om intressekonflikter. Parlamentet noterar att byråns riktlinjer om visselblåsning ändrades av byråns kollegium i januari 2019 och att översynen av dessa riktlinjer för närvarande pågår. Parlamentet noterar att en etisk kod för kollegiets och styrelsens ledamöter antogs genom kollegiets beslut 2020-09 av den 15 december 2020.

24. Europaparlamentet beklagar att meritförteckningarna för den högsta ledningen, externa experter och interna experter inte offentliggörs på byråns webbplats. Parlamentet uppmanar byrån att omedelbart offentliggöra dessa meritförteckningar. Parlamentet noterar att byrån har antagit ett uppdaterat operativt standardförfarande för hantering av intressekonflikter genom den administrativa direktörens beslut AD 2020–44 och att inga intressekonflikter rapporterades under 2020.

25. Europaparlamentet noterar att styrelsen, i enlighet med artikel 16.3 b i förordning (EU) 2018/1727 ([4]), den 15 juni 2020 antog en bedrägeribekämpningsstrategi som omfattar en handlingsplan för 2020 och som uppdaterar den tidigare handlingsplanen av den 6 november 2018. Parlamentet välkomnar att uppdateringen av bedrägeribekämpningsstrategin meddelades alla befattningshavare och är tillgänglig tillsammans med annat bedrägeribekämpningsmaterial via bedrägeribekämpningsportalen på byråns intranät.

26. Europaparlamentet uppmanar byrån att vidta åtgärder för att säkerställa full överensstämmelse med unionens transparensregler samt med grundläggande rättigheter och dataskyddsstandarder.

Internkontroll

27. Europaparlamentet välkomnar byråns bedömning av det interna kontrollsystemet, där man drog slutsatsen att alla principer och komponenter för intern kontroll genomförs och fungerar effektivt. Parlamentet uppmanar byrån att på lämpligt sätt återspegla revisionsrättens slutsatser i sin årliga bedömning, särskilt iakttagelsen om avsaknaden av förhandskontroller av överenskomna priser i kontrakt och de fakturerade satser som kan bero på ett systemproblem.

28. Europaparlamentet noterar att byrån i början av 2020 hade nio kvarstående rekommendationer från internrevisionstjänstens revisionsarbete, varav två avseende revisionen om övervakning och rapportering/de kontrolldelar som ligger till grund för revisionsförklaringen som genomfördes 2016, och sju från revisionen 2019 av samarbetet med Europol. Parlamentet noterar att byrån gjorde betydande framsteg under 2020 med genomförandet av de två kvarstående rekommendationerna från 2016, tillsammans med fem av de sju rekommendationerna från revisionen av samarbetet med Europol. Parlamentet uppmanar byrån att slutföra genomförandet av alla rekommendationerna.

29. Europaparlamentet noterar att den begränsade översynen av genomförandet av byråns nya rättsliga ram omfattade aspekter som rör planering, styrning, riskhantering och allmänna efterlevnadsåtgärder som antagits av byrån avseende de nyligen antagna förordningarna (EU) 2018/1727 och (EU) 2017/1939 ([5]). Parlamentet noterar att den preliminära undersökningen genomfördes via onlinemöten i juni 2020, följt av fältarbete i september 2020. Parlamentet noterar att revisionsrapporten innehöll två rekommendationer. Parlamentet gläder sig över att byrån lade fram sin handlingsplan för de två rekommendationerna i februari 2021 och uppmuntrar byrån att genomföra de överenskomna åtgärderna.

30. Europaparlamentet noterar att den begränsade översynen av genomförandet av den nya ramen för intern kontroll inom byrån inleddes i april 2020 och att fältarbetet för den begränsade översynen ägde rum i februari 2021. Parlamentet noterar att byrån under 2020 tillhandahöll en översikt över den viktigaste interna och externa utveckling som skulle kunna påverka dess arbete.

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1727 av den 14 november 2018 om Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust), och om ersättning och upphävande av rådets beslut 2002/187/RIF (EUT L 295, 21.11.2018, s. 138).

([5]) Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

Insatser mot covid-19 och driftskontinuitet

31. Europaparlamentet noterar att byrån reagerade på covid-19-pandemin genom att aktivera sin kontinuitetsplan, att en kontinuitetsgrupp bildades och att den administrativa direktören, på grundval av gruppens rekommendationer, antog åtgärder för att motverka covid-19-pandemins potentiella inverkan på byråns personal och operativa processer. Parlamentet uttrycker sin tillfredsställelse över att byrån upprätthöll fullständig driftskontinuitet under covid-19-krisen. Parlamentet framhåller den samordnande roll som byrån har spelat när det gäller att sammanställa och sprida information om de viktigaste praktiska och rättsliga frågor som uppstår till följd av covid-19-pandemin på området straffrättsligt samarbete, samt för att tillhandahålla information om effekterna av de nationella åtgärder som vidtagits i detta sammanhang. Parlamentet noterar att personalen förväntades distansarbeta om inte deras arbete krävde fysisk närvaro i byråns lokaler och att byrån uppmuntrade en flexibel arbetsorganisation som tar hänsyn till olika personalbehov. Parlamentet noterar att dataskyddsfrågor beaktades vid bedömningen av it-verktyg och att programvara för säkert distansarbete och videokonferenser infördes.

Övriga kommentarer

32. Europaparlamentet uppmuntrar till renovering av byggnader i syfte att uppfylla normerna för nollutsläpp, särskilt genom att installera solpaneler i alla byråns byggnader.

33. Europaparlamentet uppskattar att byrån inrättade en särskild grupp för att övervaka säkerhetsloggar och reagera på potentiella cybersäkerhetsincidenter, och att byrån genomförde en riskbedömning för alla nya IKT-lösningar, både interna och externt inhysta, samt att penetrationstester utfördes för alla nya system (på plats) som exponerades för internet. Parlamentet noterar att byrån har ett särskilt regelverk som är anpassat till beslut 2013/488/EU ([6]) samt även en rad ytterligare riktlinjer och förfaranden för skydd av icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och utrustning som behandlar sådan information. Parlamentet välkomnar de åtgärder som byrån vidtagit när det gäller it-säkerhet, särskilt mot bakgrund av den känsliga information som byrån behandlar, och uppmanar byrån att upprätthålla sitt skydd mot it-hot på en lämplig nivå, med beaktande av de identifierade riskerna.

34. Europaparlamentet gläder sig över att Eurojust deltar i programmet för digital straffrätt och söker en ledande roll i programmet för digitalisering av det rättsliga operativa samarbetet mellan unionens institutioner, organ och byråer samt medlemsstaterna.

35. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att byrån stärkte sin externa kommunikationskapacitet genom att lansera en ny webbplats, etablera sin närvaro på videoplattformar för sociala medier och anordna ett virtuellt öppet hus.

36. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 4 maj 2022 ([7]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([6]) Rådets beslut 2013/488/EU av den 23 september 2013 om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter (EUT L 274, 15.10.2013, s. 1).

([7]) Antagna texter, P9_TA(2022)0196.